

ՌՈՒՍԻՈՅ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ԵՐԵՎԱՆԻ ՄԵՋ

Ռուսիոյ վարչապետ Միխայիլ Միշուսթին աշխատանքային այցելութեամբ ժամանեց Երեւան, ուր այսօր պիտի մասնակցի Եւրասիական միջկառավարական խորհուրդի նիստին ու Եւրասիական տնտեսական համաժողովի լիագումար նիստին: Խորհուրդին մաս կը կազմեն Չայնաստանը, Ռուսիան, Պելառուսիան, Ղազախստանը եւ Ղրղզստանը:

ՑԱՄԱՔԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԵԱՆ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔ

Միացեալ Նահանգներու Արտաքին գործերու նախարարութիւնը երէկ զիշեր յայտարարեց, թէ իսրայէլեան իշխանութիւնները տեղեկացուցած են Լիբանանի հարաւային շրջանին մէջ ժամերու ընթացքին ցամաքային սահմանափակ գործողութիւններ իրականացնելու մտադրութեան մասին: Ըստ ամերիկեան կողմին, գործողութիւնները պիտի կեդրոնանան Յըզպալլայի սահմանամերձ ենթակառուցումներուն վրայ: «Ուսաշինքըն յանձնառու կը մնայ Լիբանանի մէջ զինադադարի հաստատումին, սակայն միաժամանակ կը զիտակցինք, որ զինուորական ճնշումը կրնայ առաջ մղել դիւանագիտութիւնը», յայտարարեց նախարարութիւնը: «Ալ-ժազիրա» հեռատեսիլի կայանը երէկ զիշեր հաղորդած էր, որ իսրայէլեան յատուկ ուժեր արդէն սահմանափակ ներթափանցում կատարած են լիբանանեան սահմանէն ներս:

Իսրայէլեան բանակը երէկ զիշեր յայտարարեց, թէ Յըզպալլայի զինամթերանոց մը կործանած է Պէյրութի միջազգային օդակայանէն ընդամենը 1,5 քիլոմետր անդին:

Իսրայէլի պաշտպանութեան նախարար Եուս. Կալանթ Եւսապէս զգուշացուցած էր, թէ «Յըզպալլայի ընդհանուր քարտուղար սեյիտ Յասան Նասրալլայի ահաբեկումը կարելու քայլ ըլլալով հանդերձ, աւարտը չէր»: Անոր համաձայն, Իսրայէլի նպատակն է տուն վերադարձնել Լիբանանի սահմանին մերձակայ բնակավայրերուն իր բնակիչները, իսկ այդ նպատակին հասնելու համար կարելի է գործածել օդային, ցամաքային եւ ծովային ռազմական հնարաւոր բոլոր միջոցները: Իսկ արտաքին գործերու նախարար Իսրայէլ Քաց մերժեց Յըզպալլայի հետ զինադադարի առաջարկը, խոստանալով շարունակել գործողութիւնները:

Մայրաքաղաք Պէյրութի վարչական սահմանէն ներս կատարուած հազուադէպ յարձակումով մը, իսրայէլեան ռազմական օդանաւեր երէկ արեւմտագին թիրախաւորեցին Քոլայի շրջանը, սպաննելով երեք անձ, վիրաւորելով չորս ուրիշներ: Ընտուով, Պաղեստինի ազատագրութեան ժողովրդային ճակատ կազմակերպութիւնը զուժեք իր անդամներէն երեքը, որոնք մահացան Քոլայի հարուածէն:

Իսկ Յամաս շարժումը զուժեք Լիբանանի մէջ իր հրամա-

նատար Ֆաթահ Շարիֆի մահը՝ կնոջ եւ երկու զաւակներուն հետ, հարաւային Պաս գաղթականայնի թիրախաւորումին պատճառով:

Սայտայի մօտակայ Այն Տըլպ շրջանը նախանցեալ զիշեր ցնցած ծանր ռմբակոծումէն մահացած մարդոց թիւը բարձրացաւ առնուազն 45-ի, վիրաւորներուն ալ՝ 70-ի, թէ մինչեւ երէկ զիշեր ամբողջացած չէին որոնումները եւ հաւանական զոհեր տակաւին կը մնային փրկուած չընքին տակ: Երէկ արեւմտագին ռմբակոծուեցաւ Գաե. Սուրիոյ հետ Մասնաւայի սահմանակէտին մերձակայ սուրիական ժողովուրդ Եսպուս անցակէտը:

Առողջապահութեան նախարարութեան արտակարգ գործողութիւններու կեդրոնը յայտարարեց, թէ իսրայէլեան օդուժը Արեւմտեան Պէքաայի Սըհմոր շրջանին մէջ թիրախաւորած է Յըզպալլայի քաղաքացիական անվտանգութեան կեդրոններէն մէկը, սպաննելով վեց ծառայող, մինչ չորս ուրիշներ վիրաւորուած են հարուածէն: «Նախարարութիւնը կը ցաւի, որ միջազգային ընտանիքը կը խուսափի ստանձնել իր պարտականութիւնները եւ վերջ չի տար իսրայէլեան ոտնձգութիւններուն, որոնք զինը կը վճարեն քաղաքացիները եւ առողջապահական ոլորտի աշխատակիցները», ընդունեցաւ հաղորդագրութեան մէջ:

Նախարարութիւնը նախապէս յայտարարած էր հիւսիսարեւելեան Յընմէլ գաւառը թիրախաւորած իսրայէլեան հարուածներէն ինկած 12 զոհի եւ անէլի քան 20 վիրաւորներու մասին: Նշենք, որ օդային յարձակումները երէկ հասան Լիբանանի հիւսիսային շրջաններ, ուր ռմբակոծուեցաւ Պըշարիին Պաւլպաքին միացնող Այնաթա-Արզ լեռնանցքը:

Իսկ լիբանանեան բանակը իր կարգին յայտարարեց, թէ զինուոր մը զոհուած է հարաւարեւելեան Ուազգանի շրջանին մէջ, երբ իսրայէլեան անօդաչու սարք մը թիրախաւորած է բանակի անցարդելէն անցնող շարժանի մը:

Իսրայէլեան բանակը միւս կողմ յայտարարեց Քարիշի քարիւղային որոնումներու կեդրոնին մօտ անօդաչու սարք մը յայտնաբերելու եւ կործանելու մասին, անելցնելով թէ զայն արձակած էր Յըզպալլան:

ՊԱՂԵՍՏԻՆՆ ՌԻ ԱՔՍԱՆՆ ՆԱՍՐԱԿԼԼԱՅԻ ԱՌԱՋՆԱՏԵՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Յըզպալլայի ընդհանուր քարտուղարի տեղակալ շէյխ Նաւիտ Քասն վճռեց շարունակել ահաբեկուած ընդհանուր քարտուղար սեյիտ Յասան Նասրալլայի ուղեգիծը: Յեռասփռուած ուղերձի մը մէջ Քասն յայտնեց, որ կուսակցութիւնը իր կանոններուն համաձայն շուտով պիտի ընտրէ ընդհանուր նոր քարտուղար մը, ժխտելով թէ Նասրալլայի ահաբեկումին պայտու ժողով զուժարուած էր քսան պատասխանատուներու ներկայութեամբ: Քասն կոչ ուղղեց չհաւատալու իսրայէլեան պնդումները, անելցնելով որ Յըզպալլա չէ կորսնցուցած իր

ուժը, այլ պատրաստ է Իսրայէլի հետ ցամաքային առձակատումի: «Շատ ղեկավարներու եւ բազմաթիւ քաղաքացիներու կորուստով հանդերձ, Յըզպալլա պիտի չշեղի իր սկզբունքներէն, այլ յանձնառու կը մնայ իր անկեղծ սկզբունքներուն», վստահեցուց Քասն եւ կուսակցութեան մարտիկներուն կոչ ուղղեց իրենց մէջ զգալու Նասրալլայի ներկայութիւնը, յիշեցնելով որ անոր առաջնահերթութիւնն էր Պաղեստինն ու Արաբիան:

ԼԻԲԱՆԱՆ 1701-ԻՆ ՊԱՏՐԱՍՏ

Վարչապետի պաշտօնակատար Նեժիպ Միքաթի յայտնեց, որ Լիբանան պատրաստ է գործադրելու 1701 բանաձեւը եւ լիբանանեան բանակը տեղակայելու Լիբանանի գետէն հարաւ: Այն թիւնէ մէջ, խորհրդարանի նախագահ Նեպիի Պըրրիի հետ տեսակցելէ ետք, Միքաթի յանձնառութիւն յայտնեց ամերիկեան-եւրոպական զինադադարի նախաձեռնութեան: Անոր համաձայն, Պըրրի զինադադարէն անմիջապէս ետք պիտի գումարէ խորհրդարանի նիստ ընտրելու համար հանրապետութեան համախոհական նախագահ մը: Խորհրդարանի նախագահը իր կարգին հաւաստիացուց, որ մնայուն հաղորդակցութեան մէջ է Յըզպալլայի հետ, պնդելով որ Նասրալլայի հետ իր համաձայնութիւնը տակաւին ի գօրու է: Պըրրի շեշտեց, որ լիբանանցիները այլընտրանք չունին, բացի ճնշելէ, որ դադ-

րի պատերազմը: «Նախագահի ընտրութիւնը ներլիբանանեան հարց է եւ կը մերժենք այդ հարցով արտաքին որեւէ միջամտութիւն», ըսաւ Պըրրի:

Միքաթի երէկ հրապարակեց Գաե. հռչակագիր մը, որուն հիման վրայ ժամանակաւոր հատուցում են նիւթական աջակցութիւն պիտի տրամադրուի հանրային ոլորտի բոլոր աշխատակիցներուն եւ թոշակառուներուն:

Հաղորդակցութեան միջոցներու նախարարի պաշտօնակատար Ժորժ Քըրմ յայտնեց, որ հետաքննութիւն բացուած է բացայայտելու համար կարգ մը լիբանանցիներու ստացած սպառնացող հաղորդակցութիւններուն հարցով իրականութիւնը: Քըրմի խօսքով, հեռախօսային որոշ յանդիմաններ կը գործածուին քաղաքացիները սարսափեցնելու եւ խուճապային մթնոլորտ ստեղծելու նպատակով:

ՍՊԱՍԵԼՈՒ ԿՈՉ

Իրանի բանակին հրամանատար գորավար Ապտ էլ-Ռահիմ Մուսաուվ յայտնեց, որ Յըզպալլայի ահաբեկուած ղեկավար սեյիտ Յասան Նասրալլայի արիւնը Իսրայէլին համար անելի ծանր պիտի ըլլայ քան ինքնին Նասրալլան: Պատասխանելով

իրանէն հաւանական հակադարձութեան մասին, գորավարը պարզապէս ըսաւ. «Սպասեցէք»: Իսկ Արտաքին գործերու նախարարութիւնը խոստացաւ անպատիժ չձգել իսրայէլեան ոտնձգութիւնները, սակայն վստահեցուց, որ կռուող ուժեր պիտի չգործուղէ Լիբանան:

ՔՐԵՍԼԻՆ ԵՄ ԿԸ ՊԱՏՊՈՐՏԷ

Ռուսիոյ նախագահութեան բանբեր Տմիթրի Փետրով դատապարտեց Յըզպալլայի ընդհանուր քարտուղար սեյիտ Յասան Նասրալլայի ահաբեկումը, միջադէպը համարելով տարածաշրջանային կայունութեան վտանգաւոր խախտում: Ան նաեւ ցաւ յայտնեց, որ քաղաքացիական շրջաններու ռմբակոծումը պատճառած է մարդկային ծանր կորուստներ:

ԷՄԻՐԱԹԻՒՆՆԵՐԸ ՀԱՐԻՐ ՄԻԼՈՆ ՏՈՒՐԻ ՆՊԱՍՏ

Արաբական Միացեալ Եմիրութիւններու նախագահ Մոհամմատ պըն Ջայէտ Ալ Նահիան որոշեց անյապաղ հարիւր միլիոն տոլարի շտապ օգնութիւն յատկացնել լիբանանցիներուն: «Այս նպատակը մաս կը կազմէ Լիբանանի եղբայրական ժողովուրդին գորակցելու մեր յանձնառութեան, որպէսզի անոնք կարենան յարգաւարել մարտահրաւերները եւ դուրս գան ծանր վիճակէն», յայտնեց էմիրաթի նախագահը: Իսկ Մուսուսական Արաբիոյ արտաքին գործերու նախարար Ֆայսալ Պըն Ֆարիան իր լիբանանցի պաշտօնակից Ապտալլա Պու Յապիպին տեղեկացուց, որ զահաժառանգ իշխան Մոհամմատ Պըն Սալման կը մտադրէ մարդասիրական օգնութիւն տրամադրել լիբանանցիներուն:

ՊԱՐՈ Կ'ԱՅՅԵԼԷ ՊԵՅՐՈՒԹ

Ֆրանսայի արտաքին գործերու նախարար Ժան-Նուէլ Պադո վարչապետարանին մէջ երէկ տեսակցեցաւ վարչապետի պաշտօնակատար Նեժիպ Միքաթիի հետ եւ Փարիզի ամբողջական գորակցութիւնը յայտնեց Լիբանանին ու լիբանանցիներուն, մասնաւորաբար պատրաստակամութիւն յայտնելով այս զգայուն օրերուն աջակցելու լիբանանեան բանակին: Պադո առաջնահերթ համարեց հանրապետութեան նոր նախագահի ընտրութիւնն ու ռազմական գործողութիւններու եզրափակումը: Ան իր այցելութեան աւարտին Իսրայէլին յորդորեց հրաժարիլ ցամաքային գործողութենէն:

Ֆրանսացի նախարարը Լիբանանի Առողջապահութեան նախարարութեան յանձնեց իր հետ բերած դեղորայքի եւ բժշկական սարքերու 12 թոն կշռող բեռը: Պէյրութի մէջ Ֆրանսայի դեսպանութեան հրապարակած հաղորդագրութեան մէջ ընդունեցաւ, որ Եւրոմիութեան աջակցութեամբ տրամադրուած սոյն նպաստով կարելի պիտի ըլլայ հոգալ շուրջ հազար վիրաւորի:

Միացեալ Նահանգներու նախագահ Բօ Պայտըն խոստացաւ խօսիլ Իսրայէլի վարչապետին հետ՝ ընդգծելու, թէ Միջին Արեւելքը պէտք է գերծ պահել լայնածաւալ պատերազմէ մը:

Գանատայի վարչապետ ճասթին թրուսո հեռաձայնով գրուցեց վարչապետի պաշտօնակատար Նեժիպ Միքաթիի հետ եւ իր աջակցութիւնը յայտնեց լիբանանցիներուն, պահանջելով անյապաղ վերջ տալ մագնուսին եւ յանգիլ խաղաղ լուծումի: Իսկ Չինաստանի Արտաքին գործերու նախարարութիւնը դատապարտեց Լիբանանի գերիշխանութեան խախտումն ու անմեղներու սպանութիւնը, Լիբանանի մէջ տեղի ունեցածը համարելով Կազայի պատերազմի շարունակութիւն: «Առաջնահերթ է Կազայի մէջ զինադադարի յայտարարութիւնը», յայտարարեց Փեքինը:

ՎԵՐԱԲՐԾԱՐԾԵԼ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ ԿԱՆԹԵՂԻՆ ՊԱՏՐՈՅԳԸ

Մտալուտ է Թարգմանչաց տօնի թուականը: Շաբաթ, Յոկտեմբեր 12-ին:

Գաղութիս մէջ գործող մեր մշակութային տասնեակ միութիւնները նկատի առե՞ր են արդեօք այս թուականը, խորհե՞ր են գրական-մշակութային ձեռնարկով մը պանծացնել յիշատակը Մետրոպիլ, Սահակին ու Ե. դարու հայագիր մատենագիրներու ամբողջ փաղանգին:

Հարցումը կ'ուղղենք հրապարակաւ, որովհետեւ վերջին 20-25 տարիներուն անբացատրելի մեղկութիւն մը, կամ անգրկութիւն մը, ազգային ու տոհմիկ անողութիւններէ հետեւողական ուժացում մը նկատելի է մեր միութիւններուն մօտ: Թարգմանչաց տօնը կու գայ ու կ'անցնի, մինչ մեր միութիւնները ձեռնածալ նստած՝ դոյզն նախաձեռնութեան մը անգամ չեն միտիր, կը մոռնան արժանի մատուցել մեր պատմութեան Ոսկեդարեան շրջանի նուիրական դէմքերուն...:

Պէյրութը այսպէ՛ս էր 70-ականներուն, 80-ականներուն, 90-ականներուն: Ռ՛ւր են Թարգմանչաց տօնախմբութեան ծանուցումները մեր թերթերուն մէջ: Չկան: Միայն, մասնաւոր գնահատանքով կը յիշենք այստեղ, Յամազգայինի «Վահէ Սէթեան» հրատարակչատան նախաձեռնած գիրքի ցուցահանդէս-վաճառքն է որ կ'երեւի հորիզոնի վրայ ու կը սփռուի մեզ՝ մեր վրդովմունքին մէջ...:

Անմահանուն Յովսէփեանց Գարեգին Ա. կաթողիկոս Տանն Կիլիկիոյ, ինք ալ երկրպագուներէն մին իմն եւ միջնադարեան հայ մշակոյթի ժառանգութեան, 40-ական թուականներուն Յոկտեմբերը հռչակած էր Մշակոյթի ամիս: Հրահանգած էր որ անմուրեք գրական-գեղարուեստական ձեռնարկներով պանծացուին հայ մշակոյթի սպասարկուները ու ժողովրդային գուրգուրանքի առարկայ դառնայ անոնց վաստակը:

(Շարունակութիւնը տեսնել էջ 2)

«ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹԵԱՆ ՆԿԱՏԱՌՈՒՄՈՎ ՆԵՐԿԱՅԻՍ ԼԻԲԱՆԱՆԷՆ ՏԱՐՇԱՆՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆԵԼՈՒ ԱՆՇՐԱԺԵՇՏՈՒԹԻՒՆ ԶԻ ՆԿԱՏՈՒԻՐ»

Կ'ԸՍԵ ԴԵՄՊԱՆ ԱԹԱԲԵԿԵԱՆ

Լիբանանի մեջ իսրայելեան գործողություններու հետեւանքով տուժածներու շրջանին մէջ հայեր չկան: Լիբանանի հայաբնակ շրջանները այս պահուն անմիջականօրէն վտանգուած չեն, ուստի ներկայիս տարհանում կազմակերպելու կարիք չկայ: «Արմենփրես»-ի հետ իր գորոյցին այս մասին յայտնեց Լիբանանի մէջ Հայաստանի դեսպան Վահագն Աթաբեկեանը:

- Պարոն Աթաբեկեան, Լիբանանի մէջ վերջին զարգացումներու բերումով տուժածներու շրջանին մէջ կա՞ն հայեր կամ ՀՀ քաղաքացիներ:

Բարեկամ Լիբանանի մէջ վերջին մտահոգիչ իրադարձութիւններու հետեւանքով տուժածներու շրջանին մէջ հայեր չկան:

Պէյրուսի մէջ ՀՀ դեսպանութիւնը մշտական կապի մէջ է տեղի իշխանութիւններուն, ինչպէս նաեւ ըստ անհրաժեշտութեան համայնքային կառոյցներուն հետ՝ ՀՀ քաղաքացիներու խնդիրներու՝ իր իրաւասութիւններու շրջանակին մէջ պատշաճ հասցեագործման նպատակով:

- Կա՞ն տարհանման ծրագրեր:

Լիբանանի այն բնակավայրերը, ուր հիմնականին մէջ կը բնակին հայեր, անմիջականօրէն վտանգուած չեն, ուստի անվտանգութեան նկատառումով ներկայիս տարհանում իրականացնելու անհրաժեշտութիւն չի նկատուիր:

Ընդհանուր առմամբ, Լիբանանի մէջ հաւատարմագրուած որեւէ դեսպանութիւն մինչ օրս իր քաղաքացիները չէ տարհանած: Բոլոր երկիրները, որպէս կանոն, կը յորդորեն իրենց քաղաքացիներուն լքել երկիրը՝ օգտուելով կատարուող թռիչքներէն:

Լիբանանի մէջ ՀՀ դեսպանութիւնը կ'աշխատի արտակարգ պայմաններու մէջ, հիւպատոսական ծառայութիւնը կը գործէ ամբողջ ծանրաբեռնութեամբ՝ սպասարկելու համար ՀՀ քաղաքացիներուն կարիքները, կը գործէ ՀՀ ԱԳՆ թէժ գիծը: Դեսպանութիւնը դիմած ՀՀ այն քաղաքացիներուն, որոնց անցագիրը վաւեր չէ, վերադարձի վկայական կը տրուի անվճար: Օգտուելով առիթէն՝ եւս մէկ անգամ կը յորդորենք ՀՀ քաղաքացիներուն ժամանակաւորապէս խուսափիլ Լիբանան այցելելու խնդիրներէն, եթէ չկայ անոր խիստ անհրաժեշտութիւն:

- Ի՞նչ տեղեկութիւններ կրնաք տրամադրել լիբանանա-իսրայելեան սահմանին տեղակայուած ՄԱԿ-ի խաղաղապահներու կազմին մէջ ՀՀ զօրախումբին մասին:

ՄԱԿ-ի խաղաղապահները, այդ շարքին մեր զօրախումբը, որոնց հետ դեսպանութեան են ռազմական կցորդին կապը պարբերական է, որուս են թիրախաւորման գոտիներէն, եւ իրենց առաքելութիւնը կ'իրականացնեն ապահով պայմաններու մէջ:

ՎԵՐԱԲԾԱՐԾԵԼ ԹԱՐԿՄԱՆԶԱՑ . . .

(Շարունակուած էջ 1-էն)

Հայրապետական այս յորդորը լսելի մնաց տասնամեակներ շարունակ, թերեւս մինչեւ 90-ականներ, երբ տակաւ նկատուի դարձաւ, թէ... յոգնած էին բանակի զինուորները:

Այո՛, շուրջ 20 տարիէ ի վեր թարգմանչաց տունը կորսնցուցած ըլլալ կը թուի իր երբեմնի փայլքը: Անիկայ այլեւս կը յիշատակուի լոկ եկեղեցական արարողութիւններով եւ դարձեալ կը ներքին ձեռնարկներով: Ափսո՛ւս... Մինչդեռ, այս տունը ամբողջ տարուան երկայնքին՝ մեզ մեր ինքնութեան հրաւիրող, մեզ մեր արմատներուն կապող, օտար ափերու վրայ մեր հաւաքական լինելութիւնը յուշող եւ մեր ազգային զգացողութիւնը ջրղեղող ՊԼՍԱԻՐ տունը պէտք էր ըլլար:

Որքա՞ն շուտ կը յոգնինք ու որքա՞ն արագ ձեռնբախ կ'ըլլանք մեր ազգային ամանդական արժեքներէն: Հաւաքականօրէն պատասխանատու ենք այս անառողջ վիճակին:

Հասած է պահը վերատեսութեան ենթարկելու մեր «մշակութային» որակուած ամբողջ գործունեութիւնը: Սփիւռքահայ մեր մշակութային միութիւնները պէտք է դարձնել գրաւեն իրենց յառաջապահի դիրքերը մշակութային մեր ապրումներուն ու առօրեային մէջ:

Հոկտեմբերը, իբրեւ Մշակոյթի ամիս, պէտք է արտասովոր եռուզեռ մը յառաջացնէ մեր ակունքներէն ու սրահներէն ներս՝ որակեալ ձեռնարկներով: Տեղ մը թող գրական հանդէսով պանծացուին Կորիւնն ու Խորենացին, այլ տեղ մը՝ թող սարքուի նորատիպ գիրքի մը շնորհահանդէսը, տեղ մը՝ թող մեծարուի ու ծափահարուի կրթական մշակ մը, այլ տեղ մը՝ թող հնչեն հայ երգն ու բանաստեղծութիւնը, ուրիշ տեղ մը՝ թող հայկական պարը ոգեւորէ մեզ...:

Այնպէս մը ընենք, որ մեր մամուլին վերջին էջերը ԽՆԴՂԻԻՆ մշակութային ձեռնարկներու ծանուցումներով...:

Անէն ինչ ընել՝ թարգմանչաց սերունդին վառած կանթերը առկայծ պահելու համար...

Շ.

Ա Ն Դ Ր Ա Դ Ա Ր Ձ

«Գրելը պիտի լինի խոստովանութիւն, իսկ խոստովանութիւնը պահանջում է գերազոյն ազնութիւն»:

Նիկոլ Աղբալեան

Այս տարի մեր այցելութիւնը դէպի աւետեաց երկիր կապուած էր երկու հանգամանքների հետ՝ նախ իմ տասներորդ գրքոյի հրատարակումը «ԾԻՐ ԿԱԹՈՒՆ» խորագրով (Յարդագողի ճամփան- Voie Lactee), որին անդրադառնալով անհրաժեշտ չեն համարում, քանզի այն զուտ անհատական բնոյթի է եւ երկրորդ՝ ՀՀ սփիւռքի յանձնակատարի գրասենեակի հրաւերով համաշխարհային հայկական գագաթնաժողովին մասնակցելը, որ իմ գնահատումով բարձր որակով կազմակերպուած միջոցառում էր մի թերութեամբ, որ ելոյթների ճնշող մեծամասնութիւնը լինում էին անգլերէնով, երբեմն ռուսերէնով, իսկ հայերէնը շատ փոքր տեղ ուներ, բայց լայն հնարաւորութիւն կար ազատ հարդարակցուել Ափիւռքից եկած թէ բնիկ հայրենակիցների հետ փոքր խմբերով:

Ձրոյցների հիմնական թեման, երբ գրեթէ բոլորը համաձայն էին, այն էր, որ սփիւռքում թէ մայր հողի վրայ տիրում է մեր հասարակութեան ներքին ամօթալի յարաբերութիւն եւ երեւոյթների իրար հակասող մեկնաբանութիւնները՝ բոլոր տեսակի անյաջողութիւնների մեղքը մէկը միւսի վրայ բարդելով, յաճախ անհիմն եւ տխմար, կեղծ եւ շինծու փաստարկումներով:

Մտերմիկ գրոյցների ընթացքին պարզ դարձաւ, որ ոչ-ընդդիմադիր հոսանքի պատկանող հայորդիները բացառապէս անտրամաբանական են համարում վարչապետի հրաժարականը պահանջող քայլերը՝ փողոց փակելով կամ տարբեր տեսակի ելոյթներով, որոնց միանում են նաեւ բարձրաստիճան հոգեւորականներ իրենց վերադասի օրհնութեամբ: Շատերը չգիտեն, որ իշխանափոխութեան միակ ճամբան օրհնական ընտրութիւններն են ոչ խամաճիկ լարախաղաց անպարտութիւնները: Բացակայ է քաղաքական գաղափարախօսութիւնը պետականութեան եւ երկրի բարգաւաճման առումով, փոխարէնը տիրակալ է իշխանութիւնը գրաւելու մոլուցքը՝ քանդենք եւ տիրենք սկզբունքով:

Գաղտնիք չէ, որ Արցախի ողբերգական կորուստը ծանր բեռ է համազգային խղճի եւ բարոյականութեան վրայ, եւ բոլորն են ողբում, բայց մայրատ է, թէ ո՞ր տրամաբանութեամբ եւ ի՞նչ փաստերի վրայ հիմնուելով ընդդիմադիր վիճակը վայճատում է հնչեցնում, թէ «Նիկոլը ծախեց», երբ Արցախի լուծարման պայմանագիր ստորագրողը եղել է Արցախի գործող նախագահը: Հեռու են վարչապետի իրաւապաշտպան

լինելուց, բայց փաստերն ու տրամաբանութիւնը անհերքելի են: Ոմանց համար այն դարձել է զէնք պետութեան դէմ դաւադրութիւններ, մինչեւ իսկ մահափորձ ծաւալելու՝ իշխանափոխութեան հասնելու մոլուցքով:

Կայ աւելին. լուսահոգի մայրս պիտի ասէր «պեթարը»: Խղճուկ մի կղեր ամիսներ ի վեր փողոց է իջել «Արցախի հարցը փակուած չէ» կարգախօսով կարծելով, թէ մեծն Ալեքսանդրի կամ Հաննիպալի անթիւ ջոկատներն են իր տրամադրութեան ներքոյ եւ քառորդ ժամ է տալիս վարչապետին իր աթոռից հրաժարուելու, միաժամանակ պահանջելով, որ ներկայ իշխանութիւնը Արցախի հիմնահարցը բանակցային օրակարգի մաս կազմի: «Խելքին աչեցեք» պիտի ասէր գուսանը: Ձարմանալի չէ, որ նոյն խմբից աւելի համարձակները եւ հեռատես փրկիչները անդադար լինեցնում են Վիլսոնի ցուցադրած քարտեզի այժմեական լինելը եւ պատրաստ են այն իրականացնել: Խնդա՞նք, թէ՛ լանք:

Աւելին ծանրանալ կեղծ ու պիղծ կղեր Բագրատի քայլերին ու խօսքերին անհրաժեշտ չէ, քանզի արժանի չէ, միայն մի բան բացայայտ է, որ իր սեփական կարծիքն ու նպատակը չունենալով, ինչ որ տեղից եկած հաւանաբար վճարուած կարգադրութեան է ենթարկուում եւ այդ նիւթով մամուլում շատ բան է ասուած:

Ձարմանալի, մինչեւ իսկ տարօրինակ է Արցախի նախկին ղեկավարների վերաբերմունքն ու դիրքորոշումը ՀՀ իշխանութեան նկատմամբ: Տարիներ շարունակ լինելով ընդդիմադիր կուսակցութեան ճնշող ազդեցութեան ներքոյ միշտ ցանկացել են ինքնիշխան լինել, ունենալ նախագահ եւ նախարարներ, որեւէ քայլ չանելով ՀՀ մարզերին միանալու, Արցախը լուծարեցին բնակչութիւնից դատարկելով, այժմ երեւանում փառաւոր հաստատուած վարչապետի հրաժարականի հետ պահանջում են փախստականների վերադարձ, բայց ինչ միջոցներով եւ ճանապարհով իրենք եւս չգիտեն:

Ողբալի է, որ Բագրատին նախորդող վարչապետի ենթադրեալ թեկնածու Իշխան Սաղաթելեանը ԱՄՆ կատարած իր ճամբորդութեան ընթացքին յայտարարեց, թէ «ՀՀ ամենամեծ եւ վտանգաւոր թշնամին Փաշինեանն է», իսկ այսօր նոյն տխմարը գոռում է թէ Արցախը յանձնուել է Փաշինեան-Ալիեւ-Երտողան փոխադարձ համագործակցութեամբ:

Անտարակոյս այս եւ նման յայտարարութիւնները այլ նպատակ չունեն, քան ՀՀ-ն ներքաշել նորանոր բախումների, իրանց համար ճամբայ բացելու դէպի իշխանութիւն:

Նման ընդդիմութիւն ունենալը չարիք եւ անեծք է որեւէ երկրի համար:

ՈՌԻԲԵՆ ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

ՊԱՔՈՒ. «ԱՌԱՆՅ ՀՀ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԵԱՆ ԽԱՂԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ «ԹՈՒՂԹԻ ԿՏՈՐ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ»

Մինչ երեւան կ'առաջարկէ Ատրպէյճանին օր առաջ խաղաղութեան պայմանագիր կնքել, Պաքուն կը շարունակէ պնդել՝ առանց Հայաստանի Սահմանադրութեան փոփոխութեան այդ պայմանագիրը «թուրքի կտոր պիտի ըլլայ»:

«Մեզի պէտք են երաշխիքներ», - իտալական «Լա Ռեփուկալիք» թերթին ըսած է Ատրպէյճանի նախագահի օգնական Հիքմետ Յաճիբեյը՝ թուարկելով, թէ որոնք են պայմանագրի ստորագրման խանգարող խոչընդոտները:

«Առաջինը՝ Հայաստանի Սահմանադրութիւնն է, որ կասկածի տակ կը դնէ Ատրպէյճանի տարածքային ամբողջականութիւնը: Անոր նախաբանին մէջ յղում կայ Աճախութեան հռչակագրին, ուր հայերէնով գրուած է «միացում» բառը, ինչ որ կը նշանակէ ատրպէյճանական տարածքի՝ Ղարաբաղի միաւորումը Հայաստանին», - նշած է Ատրպէյճանի նախագահին օգնականը:

Հաճիբեյ պնդած է, թէ հայ ժողովուրդը պէտք է պահանջէ Սահմանադրութեան փոփոխութեան հանրաքուէ՝ հրաժարելով ատրպէյճանական տարածքներու նկատմամբ նկրտումներէն: «Ղարաբաղի եւ արեւելեան Ջանգեզուրի մեր հայրենակիցները, որոնք երբեք չեն տեսած այդ հողերը, ոգեւորութեամբ եւ անհամբերութեամբ կը սպասեն վերադարձի օրուան անհամբեր սպասելով Մեծ վերադարձի ծրագրի իրականացման», - յայտնած է Ատրպէյճանի նախագահ Իլիհամ Ալիեւ եւ յաւելած՝ «վստահ եմ նոյն պատկերը կը տեսնենք նաեւ Արեւմտեան Ատրպէյճան վերադարձի ժամանակ»:

Անցեալ Յունիսին Ատրպէյճանի առաջնորդը երեւանէն պահանջած է «յստակ պատասխան տալ ինչպէս կրնան Հայաստանի ներկայ տարածքէն Արեւմտեան Ատրպէյճանէն արտաքսուած ատրպէյճանցիները կամ անոնց ժառանգները վերադառնալ իրենց պատմական հողեր՝ այցելել այդ տարածքներ կամ բնակութիւն հաստատել այնտեղ»:

Ալիեւ պնդած է՝ այն գիւղերուն 90 տոկոսը, ուր կ'ապրէին ատրպէյճանցիները, այսօր դատարկ են:

ԻՐԱՆՅԻ ՆԱԽԱՐԱՐ.

«ԶԱՊԱՀԱՐ ՆԱԻՎԱԿԱՆԳԻՏՏԻՆ ՀԱՍԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԴԷՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԾ Է ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ»

ՀՀ տնտեսութեան նախարար Գեորգ Պապոյեան ընդունած է Իրանի արդիւնաբերութեան, հանքերու եւ առեւտուրի նախարար սեյիտ Մոհամմատ Աթաբաքի զխաւորած պատուիրակութիւնը՝ երկու երկիրներուն միջեւ առեւտրային յարաբերութիւններու ընդլայնման հնարաւորութիւնները քննարկելու նպատակով:

Իրանը պատրաստ է հասանելիութիւն տրամադրելու դէպի Չապահար նաւահանգիստ Եւրասիական տնտեսական միութեան բոլոր երկիրներուն: Այս մասին յայտնած է իրանցի նախարար սեյիտ Մոհամմատ Աթաբաքը Երեւանի մէջ Եւրասիական տնտեսական համաժողովի շրջանակներուն մէջ «ԵԱՏՍ-Իրան գործարար երկխօսութիւն» ընձարկման ժամանակ:

Ինչպէս նշած է իրանցի նախարարը, Իրանի աշխարհագրական դիրքը կը նպաստէ դէպի Եւրոպա բեռներու տարանցման կազմակերպման: Անով կ'անցնին տարբեր փոխադրութեան միջանցքներ, որոնք Սեւ ծովը կը կապեն Կասպից ծովի եւ Հնդկական ովկիանոսին հետ: Անոր խօսքով՝ Հնդկական ովկիանոսին մէջ իրանեան Չապահար նաւահանգիստին հասանելիութիւնը ԵԱՏՍ-ի հետ համագործակցութեան ուղղութիւններէն մէկն է:

«Հասանելիութիւնը Հայաստանին արդէն տրամադրուած է: Մենք լիովին կ'աջակցինք այս նախագիծին: Աւելին, դէպի նաւահանգիստ ենթակառուցութեան արդէն պատրաստ է ԵԱՏՍ բոլոր երկիրներու ներկայութեան համար», - նշած է Աթաբաքը:

Հ.Մ.Մ.-ի ՖՈՒԹՊՈՒԼԻ ԵՐԿՐՈՐԴԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԵՐԸ

Հ.Մ.Մ.-ի գոյութան կորիզը իր բազուն երկրորդական եւ հայրենակցական խումբերը եղան: Արդարեւ, Միութեան հիմնադրութեան առաջին օրերէն սկսեալ, շատ մը երկրորդական խումբեր հայկական եւ պատմական զանազան վայրերու անուններով «մկրտուած» են եւ ունեցած զնահատելի գործունեութիւն:

Լիբանանի Հ.Մ.Մ. Ֆ. Խումբը (Վարդապետ) - 1952-ին: Չափէն աջ՝ Նշան Եղորտզեան, Սամիկ Գազնեան, Յակոբ Գրիգոր Տէր Կարապետեան, Արթուր Զոյրազեան, Յակոբ Մարտիչեան, Թորոս Չիֆթեան, Սամիկ Պէլեան, Բիւզանդ Մելքոնեան (Հ.Մ.Մ. Վարդ. Ա. Գեղ. Եղորտզեանի՝ ձախէն աջ՝ Յովհաննէս Գառնաւեան (ճոյրի), Մարգի, Զործ Օճանեան, Միլտոս Քելէչեան, Արմէն Պէլպուշեան, Մարտիկ Յախարեան:

Հետագայ տարիներուն, ըստ Հ.Մ.Մ.-ի կազմակերպչական ծրագրին, անոնք միացած եւ գործած են Հ.Մ.Մ.-ի ենթամասնաճիւղերու հովանիին ներքեւ կոչուելով Հ.Մ.Մ. «Անդր Նահար», Հ.Մ.Մ. «Կայծ», Հ.Մ.Մ. «Միշտ Յառաջ», Հ.Մ.Մ. «Արարատ», Հ.Մ.Մ. «Փարամագ», Հ.Մ.Մ. «Վասպուրական», եւ այլն...: Այս մասնաճիւղերն ոճանք, ըստ անդամներու տարի-

Հ.Մ.Մ. «Արարատ» ֆուտպոլի խումբը, 1947-ի: Չափէն աջ՝ Նշան Գառնաւեան (վարչական), Մարգի Կարապետեան, Իլիս Ազու, Մաշտոց Իրեղեզեան, Արշակ Գառնաւեան, Լեւոն Գրիգորեան, Զործ Մաշտոց, Յովհաննէս ... (Տարբերակ), Գարգի Պէլպուշեան, Յակոբ Գրիգորեան, Սամուէլ Գրիգորեան, Էլի Իշխան, Արամ Եղորտզեան, Մարգի Միլտոսեան (վարչական):

քի, մինչեւ երկու-երեք խումբեր ունեցած են: Աւելին Պէլոուքի Ա. խումբին համար որակաւոր եւ միութեան կազմակերպչական խաղաղոցներ պատրաստած են: Սկիզբները, այդ երկրորդական խումբերուն մէջ ամենէն աչքառու եւ զօրաւոր կազմ ունեցողը «Միշտ Յառաջ» խումբը եղած է: Այդ օրերուն խումբին մաս կազմած են երիտասարդ եւ խոստմնակից խաղացողներ: Յիշենք անոնցմէ մէկ քանին Պոռոչու Գառնապարեան, Յարութիւն Զիլինկիրեան, Ժիրայր Զեօրեան, Քաջայր Փուլատեան, Նշան Եղորտզեան (հետագային՝ եղած է խումբի պատասխանատուներէն, այժմ՝ պոսթումարեան եւ միշտ՝ հասարակուր ու ջերմ միութեանկան), Վարդիվառ Յովհաննէսեան, Սարգիս Ազնաւորեան (այս երկուքը հետագային միացած են Հ.Մ.Մ.-ին):

Հ.Մ.Մ. Կրկնորդական խումբերէն «Կայծ» կազմը, 1945-ին: Ինչո՞ւնք: Կայծ կազմէն աջ՝ Մանուկ Գառնաւեան (վարչակ.), Յակոբ Յախարեան, Անդրանիկ... Կարգի Գառնաւեան, Անտոն Արմէնեան, Սամուէլ Մաշտոցեան, Իշխան Միլտոսեան, Միլտոս Կարապետեան (խումբի պատասխանատու): Մարտիկ Յախարեան, Զործ Մաշտոց, Օճան Գառնաւորեան, Միլտոս Մելքոնեան, Մարգի Կարապետեան, Մանուկ Քարապետ, Հրայր Կարապետ (լուսանկէ):

Հ.Մ.Մ. Պէլոուքի շրջանին մէջ, ըստ մարզական ներքին ծրագրին, ամեն տարի տեղի կ'ունենար երկրորդական խումբերու մրցաշարք, եւ յաղթականը կը տիրանար ախոյեանութեան բաժակին: «Միշտ Յառաջ» խումբը, այդ տարիներուն, քանի մը անգամներ նուաճած է այդ տիտղոսը, ուրախացնելով իր անդամներն ու համակիրները:

Հետագայ տարիներուն, «Արարատ» ենթամասնաճիւղի համուն կազմը հասած է առաւելութեան եւ մէկ անգամ անգամ տիրացած է երկրորդական խումբերու ախոյեանի տիտղոսին եւ բաժակին: Երանելի այդ օրը, հալիլ Պետեի (Ռըմէյ) թաղամասի բնակչութիւնը կը վայելէր յաղթանակի ուրախութեան անմոռանալի մթնոլորտը:

Այդ օրերուն, ենթամասնաճիւղին պատասխանատուն էր ընկ. Պետարու Մուշեանը, իր հետ ունենալով գործունեայ եւ հաւատարմ վարչական ընկերներ: Պէտք է վերլուծենք, թէ երկ-

Լիբանանի Հ.Մ.Մ. Ֆ. «Վասպուրական» խումբի կրտսերներու կազմը, իրենց պատասխանատուին՝ Գրգու Մարգարեանի հետ (աջ ծայր):

րորդական խումբերու մրցաշարքին վերջին աւարտական հանդիպումը Սահակեան դաշտին վրայ տեղի կ'ունենար, Հ.Մ.Մ.-ի պատասխանատու ընկերներուն եւ, մասնաւոր, խումբերան մարզատեղերու ներկայութեան: Ներկաներուն վրայ կը ձգէր տպաւորութիւն որ Հ.Մ.Մ.-ի Ա. խումբը, տարբեր միութեան մը համապատասխան կազմին հետ, պաշտօնական մրցում կ'ունենայ:

Մինչդեռ եղածը անկի շատ Հ.Մ.Մ.-եան կազմակերպութեան երիտասարդ մարզիկներուն, Միութեան անդամներուն եւ համակիր մարզատեղերու հաւաքական մարդուժի տպաւորիչ ցուցադրութիւն էր անկասկած: Եւ ինչո՞ւ է՝ նաեւ Հ.Մ.Մ.ի դէպի ապագայ երթին ու նոր յաջողութիւններու նուաճման, Միութիւնը անկի անուր հիմքի վրայ խարսխուած տեսնելու հաստատ երաշխիք-գրաւական:

Հ.Մ.Մ.ի երկրորդական կազմէն «Բարձրագոյն» եւ «Փոքր Հայք» Ֆուտպոլի մրցումէն առաջ, 1947-ի: «Բարձրագոյն» կազմը՝ Եկոն Ազու, Մաշտոց, Մարգի Կարապետեան, Լեւոն Գրիգորեան, Համբարձում Գոճապարեան, Մարգի Մելքոնեան, Մարգի Արմէն, Իլիս Մաշտոց, Յովհաննէս (Տարբերակ), Գարգի Պէլպուշեան, Փայ Գառնաւեան: «Փոքր Հայք» կազմը՝ Եկոն Ազու, Մաշտոց, Մարգի Կարապետեան, Մանուկ Մաշտոցեան, Բենիամին Տիգրանեան, Յովհաննէս Մարտիկ Քելէչեան, Գառնիկ Անտոնեան, ...:

Հիմնական այդ նպատակին հասնելու եւ Միութիւնը նորաւոր յաջողութիւններու հասցնելու համար, Հ.Մ.Մ.-ի տեղական վարչութիւնները միշտ ալ ամեն միջոց եւ առիթ կ'օգտագործէին որ քաջալերեն ենթամասնաճիւղերը, զօրավիգ կանգնին անոնց: Եղածով չեն գոհացած: Միշտ ձգտած են նորին եւ անկի լաւին: Իրենց լաւագոյնը տուած են մասնաւոր երիտա-

Լիբանանի Հ.Մ.Մ.ի կրտսերներու «Փոքր-Հայք» խումբը իր պատասխանատուին՝ Կարապետ Թեքերեանի (աջ ծայր) հետ:

սարդները մարզական եւ միութեանկան ոգիով օժտելու, դաստիարակելու եւ Հ.Մ.Մ.-եան ընդհանուր գործունեութեան առաւել աշխուժացման ի խնդիր: Ինչ որ կրկնապէս գնահատելի ու երախտարար աշխատանք էր:

Այդ նպատակի իրագործման ծիրէն ներս, ամենէն կենսականը եւ սպառնիչը հովանաւորելու ու կազմակերպելու էր երկրորդական խումբերու տարեկան զտումի մրցաշարքը, որ անսովոր խանդավառութիւն կը ստեղծէր մարզիկներուն մօտ:

Հ.Մ.Մ.-ի միջմասնաճիւղային (զատկական) եզրափակիչ մրցումին պատուոյ թրիպիւնէն տեսարան - Չախէն աջ՝ տղք. Յակոբ Գրգեաշարեան, տէր եւ տիկ. տղք. Լեւոն Փիլոյեան, Տիգրան Սարաֆեան, Աւետիս Փաթաթեան, Արմէն Դարիպ, Գերշ. Տ. Գնէլ պա. Երեմեան, Սէթ Սոխտէ Սլին (հանդիսութեան հովանաւոր), Նաժիպ Սաուայա (Լիբանանի Կորական ճախարարութեան ընդհանուր տնօրէն), տէր եւ տիկ. Յարութիւն Կուժունի:

Որով, իւրաքանչիւր ենթամասնաճիւղ իր կարելին կը փորձէր եւ կը ձգտէր հասնելու յաղթանակի պատուին: Առնուազն հասնիլ եզրափակիչի մրցումին, մրցողը երկու խումբերէն մէկն ըլլալ: Ու այդպէս 1948 թուականին եղած մրցաշարքին, շատերուն անակնկալ պատճառով բայց արդար իրաւունքով յաջողութեան հասաւ Հ.Մ.Մ. «Փարամագ» խումբը, որուն մարզիկները յամա եւ անձնուրաց հետեւողականութեամբ մը պատրաստուած էին եւ վճռած որ, անպայման, յաղթանակի հասնին: Վերջին եզրափակիչ մրցումը այնքան հետաքրքրական, տեղի կ'ունենար ճակտին ախոյեան կազմին՝ «Արարատ»-ի եւ ախոյեանի տիտղոսին յաւանորդ «Փարամագ»-ի միջեւ: Եւ ինչպէս միշտ՝ Սահակեան վարժարանի դաշտին վրայ, Հ.Մ.Մ.-ի վարչութեան, անդամներու եւ խումբերան մարզատեղերու ներկայութեան:

Մրցման արդիւնքը եղաւ ի նպաստ «Փարամագ»-ի: Եւ պէտք է ըսել, որ խումբը արդար յաղթանակ տարաւ: Ախոյեանին հրճուանքն ու հպարտութիւնը կ'արդարանային: Արժանաւորապէս տիրացաւ ախոյեանութեան տիտղոսին եւ, այդ առիւ, Հ.Մ.Մ.-ի վարչութեան կողմէ տրամադրուած բաժակին:

Ուրեմն, այդ տարին ալ, արժանավայել կերպով, յաղթանակի ուրախութիւնը ըմբռնելու հետքը Նոր Հաճըն թաղի Հ.Մ.Մ.-ական ընկերներուն եւ իրենց համակիրներուն էր առաւելաբար: Քանի որ «Փարամագ» խումբին «ծննդավայր»ը Նոր Հաճըն թաղն էր, ինչպէս որ «Արարատ»-ինը՝ Խալիլ Պետեի թաղն էր եղած:

Այդ օրերուն Հ.Մ.Մ.-ի երկրորդական քոյր խումբերուն մրցումներուն յաղթականը Հ.Մ.Մ.-ն էր, անպայման: Իսկ նոյնքան կարեւորը գաղութն ներս Հ.Մ.Մ.-եան խումբերուն եղբայրական հանդիպումներուն պատճառած ոգեւորութիւնն էր հաճելի եւ հպարտառիթ:

Տիգրան Սարաֆեանի «Հայ մարմնամարզական միութեան պատմութեան հետքերով...» հատորէն

Հ.Մ.Մ.-ի ՊԱՏԱՆԻՆԵՐԸ

Աճուն-Մականուն
Արիկ
Քեշիշողեան

Տարիք՝
12 տարեկան

Յաճախած դպրոց՝
Մերոպեան
Բարձրագոյն
Վարժարան

Դասարան՝
Միջնակարգ
7-րդ դասարան

ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՓԱՇՆԵԱՆ ՀԵԾԱՆԻՒՎ ԿՈՒՂԵԿՑԻ «ՀՀ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԲԱԺԱԿ»-ԻՆ

Գեղարքունիքի մարզի «Արեւիկ» հանգստեան գոտիէն մինչեւ «Շողակաթ» համայնք երկարող ճանապարհին տեղի ունեցած է «ՀՀ վարչապետի բաժակ» խճուղային հեծելապագքի սիրողական մրցաշարքը, որուն ներկայ գտնուած են վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանն ու Հայաստանի Առաջին տիկին Աննա Յակոբեանը:

Վարչապետը սոյն մրցապագքին հետեւած է նոյնպէս հեծանցիով՝ հեծելապագքին մասնակցող աշակերտներուն ուղեկցելով մեկնարկէն մինչեւ եզրագիծ:

Մրցապագքին մասնակցելու իրաւունք տրուած է հանրակրթական ուսումնական հաստատութիւններու 10-12-րդ դասարաններու աշակերտներէ կազմուած հաւաքական խումբերուն:

Յաղթող աշակերտներուն պարգեւատրումը կատարած է վարչապետը: Իսոյք առնելով, ան շնորհաւորած է մրցաշարքի յաղթողներն եւ բոլոր մասնակիցները:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈՒԼ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

- Գանձասար x Շիրակ 1 - 2
- Ալաշկերտ x Ուեսթ Արմենիա 0 - 2
- Փիւնիկ x Արարատ 3 - 0
- Արարատ Արմենիա x Բ.Կ.Ա.Ա. 2 - 0
- Ուրարտու x Նոա 2 - 1

Ստորեւ դասաւորումը.

Խումբեր	Մրցում	Ց	Հ	Պ	Կողեր	Միատր
1 ԱՐԱՐԱՏ-ԱՐՄԵՆԻԱ	7	6	0	1	17 - 5	18
2 ՎԱՆ	8	5	2	1	20 - 5	17
3 ՈՒՐԱՐՏՈՒ	8	5	1	2	14 - 6	16
4 ՓԻՒՆԻԿ	7	4	1	2	12 - 6	13
5 ԱՐԱՐԱՏ	8	4	1	3	11 - 12	13
6 ՆՈԱ	6	3	1	2	12 - 6	10
7 ՇԻՐԱԿ	9	3	1	5	6 - 17	10
8 ԲԿԱ	8	2	1	5	11 - 16	7
9 ՈՒԵՍԹ ԱՐՄԵՆԻԱ	7	2	0	5	9 - 19	6
10 ԱԼԱՇԿԵՐՏ	8	1	3	4	6 - 13	6
11 ԳԱՆԶԱՍԱՐ	6	0	1	5	4 - 17	1

ՊՈՒՆՏԵՍԻԿԱ - ԳԵՐՄԱՆԻԱ՝ 5-ՐԴ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ՄՐՅՈՒՄՆԵՐ

«4»-ԵՐՈՒ ՇԱՐԱԹԸ

- Տորթմունտ x Պիտս 4 - 2
- Մանչ x Հայտենիայն 0 - 2
- Ուոլսթրիթ x Շթոփկարտ 2 - 2
- Ֆրէյպըրկ x Սեն Փոլի 0 - 3
- Լայփցիլ x Օկըսպըրկ 4 - 0
- Միւնչենկլատպախ x Իւնիքըն Պերլին 1 - 0
- Պայերն Միւնխ x Պայերն Լիվըրքուզն 1 - 1
- Հոլշթէյն x Այնթրախտ Ֆրանքֆըրտ 2 - 4
- Հոֆբընհայն x Վերտեր Պրենըն 3 - 4

Ստորեւ դասաւորումը.

Խումբեր	Մրցում	Ց	Հ	Պ	Կողեր	Միատր
1 Պայերն Միւնխ	5	4	1	0	17 - 4	13
2 Այնթրախտ	5	4	0	1	11 - 6	12
3 Լայփցիլ	5	3	2	0	8 - 2	11
4 Պայերն Լիվըրքուզն	5	3	1	1	14 - 10	10
5 Տորթմունտ	5	3	1	1	11 - 9	10
6 Հայտենիայն	5	3	0	2	10 - 7	9
7 Ֆրէյպըրկ	5	3	0	2	8 - 7	9
8 Շթոփկարտ	5	2	2	1	14 - 10	8
9 Իւնիքըն Պերլին	5	2	2	1	4 - 3	8
10 Վերտեր Պրենըն	5	2	2	1	8 - 11	8
11 Միւնչենկլատպախ	5	2	0	3	6 - 8	6
12 Մանչ	5	1	2	2	8 - 10	5
13 Ուոլսթրիթ	5	1	1	3	10 - 11	4
14 Սեն Փոլի	5	1	1	3	4 - 6	4
15 Օկըսպըրկ	5	1	1	3	7 - 14	4
16 Հոֆբընհայն	5	1	0	4	9 - 15	3
17 Պիտս	5	0	1	4	5 - 11	1
18 Հոլշթէյն	5	0	1	4	7 - 17	1

ՃԱՏՐԱԿԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՅԱՇԱՐՔ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

30 Սեպտեմբերէն մինչեւ 6 Հոկտեմբեր Հայաստան ժամադրավայրը պիտի ըլլայ ճատրակի միջազգային մրցաշարքի մը, որուն պիտի մասնակցին 10 երկիրներու 207 վարպետներ:

Մրցաշարքին մասնակցելու դիմում ներկայացուցած են 10 «կրոսմայսթըր»ներ, 9 միջազգային վարպետներ եւ 13 ՖԻՏ վարպետներ:

ATP-500 - ՄՐՅԱՄԱՐՏ

ԱՇԽԱՐՀԻ ԵՐՐՈՐԴ «ՈՒՔԷԹ»Ը ՅԱՂԹԵՅ

Աշխարհի երրորդ «ռաքթ» հանդիսացող սպանացի Գարլոս Ալքարաս Փեքիմի մէջ կայացող թենիսի «ATP-500» մրցաշարքի կիսաարտական հանգրուան անցաւ 2 – 0 արդիւնքով առաւելութեան հասնելէ ետք՝ աշխարհի 27-րդ հորիզոնականին գտնուող Կարէն Խաչանովի նկատմամբ: 1 ժամ 36 վայրկեան տեւած մրցումը արձանագրեց 7:5 եւ 6:2 արդիւնքները:

Կիսաարտական մրցումին Ալքարասի մրցակիցը Ռուսաստանի ներկայացուցիչն է՝ աշխարհի 5-րդ դասուած Տանիէլ Մետվետելը:

ՀԱՃՆՈՅ ՀԵՐՈՍԱՍԱՐՏԻ 104-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԻԹՈՎ ՄԱՏԱՂԻ ԱԻԱՆԴԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ

Հաճնոյ հերոսամարտի նահատակներուն նուիրուած աւանդական մատաղի պատրաստութիւնը տեղի պիտի ունենայ Շաբաթ, 12 Հոկտեմբեր 2024-ին:

Հետեւաբար, կոչ կ'ուղղենք բոլոր հայրենակիցներուն եւ բարեկամներուն, որ իրենց մատաղցու ոչխարը կամ նուիրատուութիւնները փոխանցեն Հաճնոյ Հայրենակցական Միութեան գրասենեակ, Սբ. Գեորգ եկեղեցւոյ խորհրդատուն եւ կամ շրջող հանգանակիչներուն:

ՀԱՃՆՈՅ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑԱԿԱՆ
ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԵՂԱԿԱԿԸ ԱՅՍՈՐ

Պէրլոթ (մասամբ ամպամած) ցերեկը 27/23՝ գիշերը - 60% տամուկ

Երեւան (մասամբ ամպամած) ցերեկը 24/15՝ գիշերը - 34% տամուկ

Հալեպ (ամպոտ) ցերեկը 28/16՝ գիշերը - 50 % տամուկ

Պամասկոս (արեւոտ) ցերեկը 28/14՝ գիշերը - 43% տամուկ

Տուպայ (ընդհ. արեւոտ) ցերեկը 37/31՝ գիշերը - 48% տամուկ

Լոս Անճելոս (մասամբ ամպամած) ցերեկը 32/17՝ գիշերը - 45% տամուկ

Սիտնի – վաղը (թթեւ անձրեւ) ցերեկը 18/13՝ գիշերը - 60% տամուկ

Մոնթեվիտո – (ընդհ. արեւոտ) ցերեկը 17/11՝ գիշերը - 81% տամուկ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ՄԵԾԻ ՏԱՆԵ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻ ՎԵՐԱՄՈՒՏ 2024-2025

Ն.Ա.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա. Վեհափառ Հայրապետին օրհնութեամբ, Կաթողիկոսարանի Հայագիտական Կեդրոնը պիտի բոլորէ 12-րդ կրթական տարեշրջանը:

- * Դասաւանդութիւնները պիտի կատարուին եռօրեայ դրութեամբ՝ երկուշաբթի, Չորեքշաբթի եւ Ուրբաթ, երեկոյեան ժամը 5:00-7:30, Խորեն Ա. կեդրոնին մէջ, Ֆանար:
- * Լիբանանէն դուրս բնակող ուսանողներուն առիթ պիտի ընծայուի առցանց հետեւելու դասընթացներուն:
- * Նոր ուսանողներու արձանագրութիւնները սկսած են երկուշաբթի, 26 Օգոստոս 2024-էն, առաւօտեան ժամը 9:00-1:00 (բացի՝ Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն):
- * Ուսումը անվճար:
- * Վերամուտ՝ երկուշաբթի 7 Հոկտեմբեր 2024, երեկոյեան ժամը 5:00-ին:

ՆՈՐ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ ՊԱՐՏԻՆ ԻՐԵՏՑ ՀԵՏ ՈՒՆԵՆԱԼ.

- * 1 լուսանկար
- * Անձնաթուղթի պատճեն
- * Բ. Պաքալորիայի կամ անոր համապատասխանող վկայականի պատճենը:

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար հեռաձայնել Կաթողիկոսարան՝ 04-410001 թիւին:

ԿՐԹԱԿԱՆ-ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԻ
ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ԱՅՍՈՐ

1 Հոկտեմբեր 2024: Տարուան 275-րդ օրն է (նահանջ տարի):
2024-ի աւարտին կը մնայ 91 օր:

Դէպքեր – Տօներ

- Ք.Ա. 331 - Կավկասեայի ճակատամարտին Ալեքսանդր Մեծ կը յաղթէ Դարեհ Գ.-ին:
- 1387 - Երկու տարի Հայաստանը ասպատակելէ ետք Լենկ-Թիմուրը կը վերադառնայ Սամարքանդ:
- 1795 - Ֆրանսան կը գրաւէ Պելճիքան:
- 1827 - Իվան Պապեւիչի գլխաւորութեամբ ռուսական բանակը կը գրաւէ Երեւանը:
- 1880 - Թոմաս Էտիսընը կը հաստատէ ելեկտրական լոյսերու առաջին գործարանը:
- 1960 - Կիպրոս եւ Նիճերիա՝ «Անկախութեան Օր»՝ Միացեալ Թագաւորութենէն:
- 1975-էն սկսեալ՝ ԵՄԻՆԵՍԹՕ՝ Երաժշտութեան միջազգային օր:
- 1976-էն սկսեալ՝ Բուսակերներու համաշխարհային օր:
- 1990-էն սկսեալ՝ Ծերերու միջազգային օր:
- 2017-էն սկսեալ՝ Հայաստանի մէջ «Ընթերցողի օր»:

Ծնունդներ

- 1685 - Գառլ Զ., Վիեննացի կայսր: Պատերազմած է Օսմանեան կայսրութեան դէմ:
- 1207 - Հերի Գ., Անգլիոյ թագաւոր: 1258-ին հրապարակած է օրէնքներ, որոնց համաձայն երկրին մէջ հաստատած է պարոններու տիրապետութիւնը:
- 1883 - Ռոմանոս Յովակիմի Սելիքեան, երգահան, երաժշտագետ, խմբավար եւ մանկավարժ: 1954-ին իր ստեղծած ուսումնարանը անուանուած է Ռոմանոս Սելիքեանի անուան պետական երաժշտական ուսումնարան: Թաղուած է Կոմիտասի անուան պանթէոնին մէջ:
- 1898 - Ալեքսանտր Յակոբի Սարուխան (Սարուխանեան), նկարիչ, հրապարակախօս եւ հասարակական գործիչ: Իր երգիծանկարները եւ այլ աշխատանքները կը գտնուին Հայաստանի ազգային պատկերասրահին մէջ:
- 1924 - Ճիմի Քարթըր, ԱՄՆ-ի 39-րդ նախագահը, Դեմոկրատական կուսակցութեան ներկայացուցիչ (1977 – 1981):
- 208 Ք.Ե. - Ալեքսանտր Սեւերոս, Հռոմի կայսր (222-235):
- 1878 - Ստեփան Գեորգի Շահումեան, յեղափոխական, քաղաքական գործիչ, մարքսիստ տեսաբան, լրագրող, գրաքննադատ, կոմունիստ: Գործած է Սուրեն, Սուրենի, Այաքս եւ այլն ծածկանուններով:

Մահեր

- 2018 - Շարլ Ազնաւուր (Շահնուր Վաղինակի Ազնաւուրեան) ֆրանսահայ նշանաւոր երգիչ, երգահան, բանաստեղծ, գրող, դերասան եւ հասարակական գործիչ: Չայնագրած է մօտ 1200 երգ տարբեր լեզուներով՝ ֆրանսերէն, անգլերէն, իտալերէն, սպաներէն, գերմաներէն, հայերէն, ռուսերէն: Եղած է ֆրանսալեզու ամենայայտնի երգիչներէն մին, ժընեւի ՄԱԿ-ի գրասենեակի եւ այլ միջազգային կազմակերպութիւններու մէջ՝ Հայաստանի մշտական ներկայացուցիչ:

ARARAD DAILY NEWSPAPER

MANAGING DIRECTOR: ANI SARAFIAN
Tel.-Fax: 01-565599 | P.O.Box: 175275 Mar Mikhael
Beirut | Lebanon | www.araraddaily.com
email: araradotert@gmail.com

ارارات جريدة يومية إقليمية | المديرية المسؤولة: أني صرافيان
تصدر عن شركة مساهمة للمطبوعات والنشر (ش.م.م.)